

Information om förändringar av riktlinjer för förskrivning av hjälpmedel

Hjälpmedelsnämnden beslutade 20151127 om revidering och borttagande av riktlinjer för förskrivning av hjälpmedel.

En ny hjälpmedelpolicy beslutades under våren 2015 och utgör grunden för de beslutade förändringarna.

Förändringarna innebär att de hjälpmedel som inte kräver hälso- och sjukvårdens kompetens blir egenansvar samt att hjälpmedel som förskrivs ska tillgodose ett varaktigt behov, medan det ska vara möjligt att hyra hjälpmedel vid tillfälliga behov.

Dessutom har en del riktlinjer reviderats genom redaktionella ändringar, förändringar av förskrivningen eller ändrat kostnadsansvar.

Vid förskrivning av hjälpmedel krävs enligt lagar och föreskrifter att personens hälsotillstånd identifieras och utgår ifrån det behov av stöd som personen uttalar. Behoven relateras till andra planerade och vidtagna åtgärder. Därefter inleds förskrivningsprocessen vilket innebär att prova ut, anpassa och välja lämplig produkt, informera, instruera och träna, följa upp och utvärdera funktion och nytta. Åtgärderna ska dokumenteras i en plan och en patientjournal måste upprättas. Detta innebär att personen blir en patient inom hälso- och sjukvård.

Den enskildes ansvar för egenvård tydliggörs alltmer inom hälso- och sjukvård och det ökade egenansvaret för hjälpmedel är en del i detta. Ett sätt att skilja på hälso- och sjukvård och egenansvar är att bedöma om åtgärden kräver medicinskt utbildad personal. Detta ligger till grund för Hjälpmedelsnämndens beslut och innebär att ett antal hjälpmedel tas bort som förskrivningsbara och övergår till egenansvar. Många av dessa hjälpmedel går i dag att köpa i affärer, apotek och via webshop samt på postorder och förhoppningsvis kan tillgängligheten öka i framtiden om efterfrågan ökar. Även om fler hjälpmedel blir egenansvar eller kan hyras vid kortvarigt behov så kvarstår behov av att ge information, råd och stöd men produkthantering och förskrivansvar för dessa hjälpmedel minskar. Detta innebär att befintliga resurser kan riktas till de personer som har störst behov av hälso- och sjukvårdsinsatser.

Vid kortvarigt behov av hjälpmedel läggs ett ökat egenansvar på personer med tillfällig funktionsnedsättning/skada som vid t.ex. frakturer, operationer och liknande att själv bedöma sitt behov av hjälpmedel. Detta gäller då behovet inte förväntas vara varaktigt. Möjlighet finns då att hyra hjälpmedel inom kommunens verksamheter.

Hjälpmedelsnämndens beslut kräver ett förändrat synsätt och arbetssätt som måste implementeras inom verksamheterna i kommuner och Landstinget i Värmland.

I Riktlinjegruppen som tagit fram underlag till beslut i Hjälpmedelsnämnden har följande personer ingått:

Ulla Kjellemar, Filipstads kommun
Ing-Marie Runeson, Säffle kommun
Annika Gyllström, Grums kommun
Karin Hellström, Arvika kommun
Carina Wiberg, Hagfors kommun
Maria Andersson, Karlstad kommun
(delvis repr. Rehabenheten CSK)
Ewa Gustafson, Handikappkonsulent, Landstinget i Värmland
Marianne Fleron Barn och Ungdomshabiliteringen, Landstinget i Värmland
Ingela Svensson, Hjälpmedelsservice, Landstinget i Värmland